

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ЋОРИЋ ПРОТИВ СРБИЈЕ

(Представка број 16796/15)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

25. септембар 2018. године

Ова пресуда је коначна, али може бити предмет редакцијских измена.

У предмету Ћорић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора у саставу:

Pere Pastor Vilanova, *председник,*

Branko Lubarda,

Georgios A. Serghides, *судије,*

и Stephen Phillips, *секретар Одељења,*

После већања на затвореној седници 4. септембра 2018. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је инициран представком (број 16796/15) против Републике Србије која је поднета Суду 31. марта 2015. године у складу са чланом 34. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) од стране држављанке Србије, госпође Винке Ћорић (у даљем тексту: подносиатељка представке).
2. Подносиатељку представке је заступао господин Д. Козомора, адвокат из Новог Сада. Владу Србије (у даљем тексту: Влада) заступао је њихов агент, госпођа Н. Плавшић.
3. Притужба у вези са дужином поступка достављена је Влади 28. јуна 2016. године, док је остатак представке проглашен неприхватљивим на основу правила 54. став 3. Пословника Суда.

ЧИЊЕНИЦЕ

ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

4. Подносиатељка представке је рођена 1951. године и живи у Новом Саду.
5. Поступак је започет 19. новембра 1999. године када је треће лице поднело тужбу која се односи на његова станарска права у вези са станом у власништву туженог. Подносиатељка представке је учествовала у поступку као умешач на страни туженог, јер је раније са туженим потписала уговор о закупу.
6. Првостепени суд је 8. априла 2003. године прекинуо поступак (мировање поступка).
7. Првостепени суд је обуставио поступак 20. августа 2003. године, 20. октобра 2005. и 13. маја 2009. године, сматрајући да је тужба повучена због чињенице да се странке нису појавиле на заказаним рочиштима. Све три наведене одлуке су накнадно укинуте у жалбеном поступку.
8. Првостепени суд је 29. марта 2012. године усвојио пресуду у корист туженог и подносиатељке представке.
9. Ова пресуда је потврђена у жалбеном поступку 22. августа 2012. године.
10. Подносиатељка представке је поднела уставну жалбу Уставном суду 28. септембра 2012. године у вези са повредом права на суђење у разумном року.
11. Уставни суд је 10. фебруара 2015. године утврдио повреду права подносиатељке представке на суђење у разумном року, али је одбио њен захтев за накнаду нематеријалне штете наводећи да само утврђење да је прекршено право представља довољну накнаду за поменуту повреду. При томе је примећено, између осталог, да је подносиатељка представке значајно допринела дужини трајања предметног поступка.

ПРАВО

НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ

12. Подносиатељка представке се жалила да је дужина поступка била неспојива са захтевом „разумног рока” који је предвиђен у члану 6. став 1. Конвенције и који гласи:

„Приликом одлучивања о грађанским правима и обавезама..., свако има право на ... суђење у разумном року ... од [стране]... суда ..”.

13. Период који би требало узети у обзир почиње са 3. мартом 2004. године, када је Конвенција ступила на снагу у односу на Србију. Међутим, приликом процене разумности протеклог времена након тог датума, мора се водити рачуна о стању поступка у том тренутку (видети *Симић против Србије*, број 29908/05, § 15, 24. новембар 2009. године).

14. Предметни период се завршио 22. августа 2012. године када је Апелациони суд изрекао другостепену пресуду. Поступак је трајао осам година и шест месеци у оквиру два нивоа судске надлежности.

А. Допуштеност

15. Влада је навела да подносиатељка представке не може да тврди да је жртва наводне повреде.

16. Суд сматра да је приговор Владе уско везан за суштину притужбе подносиатељке представке и стога се мора разматрати у оквиру меритума.

17. Суд даље напомиње да ова притужба није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције и није неприхватљива по било ком другом основу. Стога се мора прогласити прихватљивим.

Б. Основаност

18. Према мишљењу Владе, само утврђење да је повређено право представља довољну накнаду за повреду права подносиатељке представке на суђење у разумном року због њеног доприноса дужини на коју се жалила, нарочито јер се она није појавила на два заказана рочишта што је на крају довело до повлачења тужбе.

19. Подносиатељка представке се није сложила с тим.

20. Суд констатује да статус подносиатељке представке као „жртве” у смислу члана 34. Конвенције зависи од тога да ли су домаћи органи признали, било изричито или прећутно, наводну повреду Конвенције и, ако је потребно, обезбедили одговарајуће обештећење у вези са тим. Само када су ови услови испуњени, супсидијарна природа заштитног механизма Конвенције онемогућава испитивање представке (видети *Видаковић против Србије* (одл.) број 16231/07, став 26, 24. мај 2011. године, *Cocchiarella против Италије* [ВВ], број 64886/01, § 71, ЕЦХП 2006-V и *Cataldo против Италије* (одл.) број 45656/99, 3. јун 2004. године).

21. С тим у вези Суд напомиње да је Уставни суд утврдио да је право подносиоце представке на суђење у разумном року повређено (видети горе наведену тачку 9.), чиме се признаје кршење у вези ког је изјављена жалба, чиме се, заправо, задовољава први услов утврђен у пракси Суда.

22. Тада статус жртве подносиоце представке зависи од тога да ли је надокнада адекватна и довољна, имајући у виду правично задовољење предвиђено чланом 41. Конвенције (видети *Dubjaková против Словачке* (одл.), број 67299/01, 19. октобар 2004.).

23. Суд примећује да се једна од карактеристика довољног задовољења, која може уклонити статус жртве у случајевима који се тичу дужине поступка, односи на додељени износ. Овај износ зависи, нарочито, од карактеристика и делотворности правног средства. Стога, су државе које су се, као и Србија, определиле за правни лек који је осмишљен и да убрза поступак и додели накнаду штете, слободне да додељују износе који – иако нижи од оних које додељује Суд – и даље нису неразумни (видети горе цитирано *Cocchiarella*, § § 96,97).

24. У овом предмету, међутим, Уставни суд је, поред наведеног утврђења да је повређено право, утврдио да подносиоца представке нема право на накнаду нематеријалне штете.

25. С обзиром на материјал који се налази у спису предмета и имајући у виду посебне околности предметног поступка, Суд сматра да се само признање повреде права подносиоце представке на суђење у разумном року без икакве накнаде због претрпљене нематеријалне штете не може сматрати довољним и стога не представља одговарајуће обештећење за претрпљену повреду.

26. Суд стога закључује да подносиоца представке није изгубила свој статус жртве, у смислу члана 34. Конвенције. Прелиминарни приговор Владе с тим у вези, према томе, мора бити одбијен.

27. С обзиром на горе наведено и нарочито узимајући у обзир да оспорени поступак траје скоро осам година и шест месеци у надлежности Суда у оквиру два нивоа судске надлежности *ratione temporis*, Суд закључује да је трајање поступка било прекомерно и неуспешно у погледу испуњења захтева у вези са „разумним роком”.

28. У складу с тим, дошло је до кршења члана 6. став 1. Конвенције.

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

29. Члан 41. Конвенције гласи:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.”

А. Штета

30. Подносиатељка представке је захтевала 10.000 евра (EUR) у вези са нематеријалном штетом.

31. Влада је оспорила овај захтев.

32. Суд је уверен да је подносиатељка представке несумњиво претрпела узнемиреност због трајања спорног поступка. Према томе, подносиатељки представке се додељује 1.500 евра када је реч о претрпљеној нематеријалној штети.

Трошкови и издаци

33. Подносиатељка представке је такође тражила 1.097 евра за трошкове и издатке који су настали пред домаћим судовима и пред Судом.

34. Влада је оспорила овај захтев.

35. С обзиром на документацију у свом поседу и судску праксу, Суд сматра да је разумно доделити износ од 500 евра који покрива трошкове под свим ставкама, умањен за све износе који су можда већ плаћени у том погледу на домаћем нивоу.

В. Затезна камата

36. Суд сматра да је прикладно да затезна каматна стопа буде заснована на маргиналној каматној стопи Европске централне банке, којој треба додати три процентна поена.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Одлучује* да се Владин претходни приговор у вези статуса жртве подносиатељке представке придружи меритуму и одбија га;

2. *Проглашава* представку прихватљивом;

3. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције;

4. *Утврђује*

(а) да Тужена мора да плати подносиатељки представке у року од три месеца следеће износе:

(ii) 1.500 евра (хиљаду и пет стотина евра), као и било који порез који се може наплатити у вези са претрпљеном нематеријалном штетом и

(i) 500 евра (пет стотина евра), као било који порез који се може наплатити у вези са насталим трошковима и издацима;

(б) да горе наведени износи морају да се претворе у националну валуту Тужене по стопи која се примењује на дан поравнања;

(в) да ће од истека наведених три месеца до измирења, бити плаћена камата на горе наведене износе по стопи која је једнака маргиналној каматној стопи Европске централне банке током периода неиспуњавања обавеза плус три процентна поена;

5. *Одбацује* остатак захтева за правично задовољење подносиоце представке.

Састављено на енглеском и прослеђено у писаном облику 25. септембра 2018. године, у складу с правилом 77. §§ 2. и 3. Пословника о раду суда.

Stephen Phillips

Секретар

Pere Pastor Vilanova

Председник